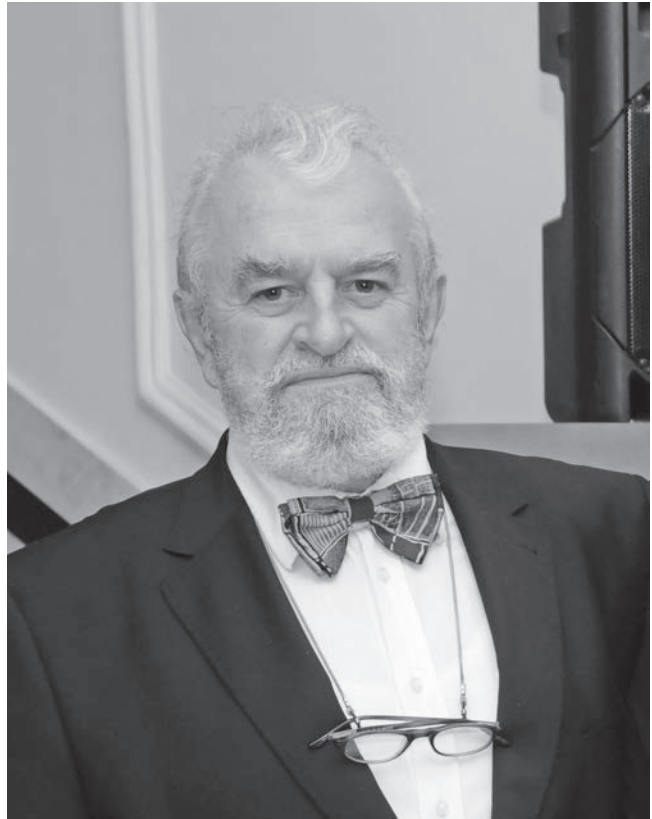

IN MEMORIAM

Душан Миловановић

Историчар уметности, музејски саветник у пензији
(1947–2022)

Рођен је у Милошевцу код Велике Планае 1947. године. Диплому историчара уметности стекао је 1975. године на Филозофском факултету у Београду. Свој радни век у Музеју започео је новембра 1976, где је своја знања о примењеној уметности брусио уз врсне стручњаке попут др Бојане Радојковић, др Верене Хан и Загорке Јанц. Током готово четири деценије кустоског рада реализовао је читав низ изложби посвећених како историјским темама и колекцијама из његове матичне Збирке метала и накита, тако и оним из домена стваралаштва савремених примењених уметника. Као аутор или део стручних тимова Музеја сарађивао је са свим културним институцијама у земљи, али и са неким од највећих светских музеја – организовао је изложбе, предавања, промоције, стручне скупове, тумачећи и промовишући српско културно наслеђе и стваралаштво. Из његове богате радне биографије издвајамо неке од најзначајнијих изложби које су обележиле делатност Музеја примењене уметности: *Уметничка обрада неплеменитих метала* 1985, *Српско златарство* 1981. (заједно са др Бојаном Радојковић), *Masterpieces of Serbian Goldsmiths Work*, 1981. (изложба МПУ у Victoria and Albert Museum, London), *Уметност у Србији XIX века* 1985. (као део кустоског тима МПУ), *Крстови из Збирке МПУ* 1993, *Опленац у Београду* 1994, *Српска савремена православна уметност* 1996, *Сачувано време* 2005, *Ризнице манастира Хиландара* 2008/09, *Освежавање меморије – Орнаменти српских средњовековних фресака* 2013/14, каталожке одреднице о предметима из Збирке метала МПУ изложених на

међународним изложбама попут *ATHOS, Monastic Life on the Holy Mountain* Хелсинки, 2006/07. и *Byzantium 330-1453*, Royal Academy of Arts, Лондон 2008/09. године.

Манастир Хиландар заузимао је посебно место у професионалном и приватном животу Душана Миловановића. Као вођа тима Музеја примењене уметности, од 1977. године био је ангажован на истраживању и обради предмета примењене уметности који се чувају у манастирској ризници. На основу прикупљене грађе настало је више од 40 публикованих радова, од оних ужестручних у зборницима и каталозима до популарних приказа, есеја и чланака у дневној штампи, водича и путописа. Након великог пожара који је задесио Хиландар марта 2004. године, Душан Миловановић је са неисцрпном енергијом и посвећеношћу, из године у годину, подсећао на неопходност и дужност обнове манастира. Тада настаје циклус његових најпопуларнијих и најдуготрајнијих предавања *Сећање на онај Хиландар*, која су сваке године одржавана у Музеју примењене уметности на годишњицу страдања манастира. Његова широка интересовања, лична харизма и специфичан дар изражавања и приповедања учинили су га радо виђеним лицем у телевизијским и радио емисијама, где се појављивао не само у својству госта већ и као аутор и уредник програма. Поменућемо изузетан серијал о примењеној уметности, који је заједно са Светланом Исаковић осмислио

и реализовао на Радио-телевизији Београд 1983, *Хиландарске приче* на Радио-телевизији Србије од 2001. до 2008, серијал *Јутрења* на Радио Београду 1 од 1992. до 1994. године, као и више од 20 различитих документарних филмова и емисија.

Библиографија Душана Миловановића броји и на десетине стручних текстова у каталозима изложби савремених уметника, монографије о сликарима, фотографима, манастирима.

Добитник је најважнијих стручних и струковних награда у Републици Србији, од којих издвајамо: – награду Музејског друштва Србије *Михаило Валтровић* чији је лауреат био два пута, 1985. као део тима изложбе *Српске средњовековне ризнице* и 2013. за изузетне резултате у стручном раду за изложбу *Освежавање меморије – Орнаменти српских средњовековних фресака* Музеја примењене уметности; – награда ИСОМ-а за музејски пројект 2008. године за изложбу *Ризнице манастира Хиландара* Музеја примењене уметности; – награда за животно дело УЛУПУДС-а 2010. године; – Вукова награда КПЗ Србије 2011. године.

Одласком Душана Миловановића Музеј примењене уметности изгубио је аутентичну личност, стручњака, неуморног музејског радника, вољеног колегу, спону између старијих и младих генерација кустоса, подршку и ослонац у свим временима.